

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 12 grudnia 2023 r.

DIH-3.707.132.2023.AL

DECYZJA DIH-3.123.2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Marcina Borka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Marcin Borek P.H.U. "BUDMART" w Gidlach, od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 20 października 2023 r. nr DP.KC.24.2023 (nr akt sprawy: DP.8361.222.2023), nakładającej na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. braku aktualnej informacji w cenniku (karcie menu), określającej ilość potrawy lub wyrobu, do której odnosi się uwidoczniona cena dla 7 rodzajów wyrobów kulinarnych i napojów, wbrew postanowieniom art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 26 i 31 lipca 2023 r. inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Łódzkim WIiH” lub „organem pierwszej instancji”, działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 26 lipca 2023 r. nr DP.8361.222.2023, przeprowadzili kontrolę w lokalu [xxxxxx] w [xxxxxx], należącym do przedsiębiorcy [xxxxxx], zwanego dalej „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, do przedsiębiorcy skierowano uprzednio zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 28 czerwca 2023 r. znak nr DP.8360.111.2023, w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli, obejmujący m.in. ocenę prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach oferowanych towarów. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 30 czerwca 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy, któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczono za pokwitowaniem

upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli.

W toku kontroli dokonano oceny prawidłowości uwidaczniania cen oferowanych towarów na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Sprawdzeniem objęto 17 rodzajów wyrobów kulinarnych i napojów umieszczonych w cenniku (karcie menu), stwierdzając, że przy wszystkich z nich były uwidocznione aktualne ceny, jednakże przy 7 rodzajach wyrobów kulinarnych i napojów (wykazanych w załączniku nr 3 do protokołu kontroli w poz. 10-13 i 15-17) nie określono ich ilości (gramatury lub objętości), co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust.1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W toku kontroli, zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, postawiono żądanie w zakresie niezwłocznego usunięcia uchybień porządkowo-organizacyjnych, poprzez uwidocznienie określenia ilości potraw lub wyrobów w stosunku do zakwestionowanych przypadków. Podczas kontroli postawione żądanie zostało wykonane. Na powyższą okoliczność od kontrolowanego przedsiębiorcy pobrano stosowne oświadczenie.

W dniu 26 lipca 2023 r. przedsiębiorca wypełnił również formularz oświadczenia, z którego wynika, że należy on do grupy mikroprzedsiębiorców w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 Prawa przedsiębiorców.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 31 lipca 2023 r. (nr akt kontroli: DP.8361.222.2023) oraz w załącznikach do tego protokołu. Do protokołu kontroli strona nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 21 września 2023 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej „Kpa”, Łódzki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, jak również poinformował ją o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Ponadto, mając na uwadze treść art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy o informowaniu o cenach, w tym samym piśmie zobowiązał stronę do przekazania informacji o wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2022. Pismo to doręczono stronie w dniu 26 września 2023 r.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, natomiast w dniu 3 października 2023 r. przekazała żądane informacje w postaci dokumentu „Księga przychodów i rozchodów - Roczne zestawienie zapisów w roku obrachunkowym: 2022”.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Łódzki WIIH w drodze decyzji z dnia 20 października 2023 r. nr DP.KC.24.2023 (nr akt sprawy: DP.8361.222.2023), nałożył na stronę karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na mocy art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa

w art. 4 ust. 1 tej ustawy w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Decyzja ta została doręczona stronie w dniu 24 października 2023 r.

W dniu 13 listopada 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Łódzkiego WIIH, złożone przez stronę pismo z dnia 27 października 2023 r. (nadane tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), zawierające odwołanie od ww. decyzji.

Pismem z dnia 20 listopada 2023 r. DIH-3.707.132.2023.AŁ, Prezes UOKiK powiadomił stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (lub usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (lub usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (lub określonej usługi), których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Dodatkowo sposób uwidaczniania cen towarów (lub usług) regulują przepisy rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii lub hotelarstwa uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, noclegów, wyżywienia i innych oferowanych usług w cenniku.

W świetle § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cennik, o którym mowa w ust. 1, zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą są one sprzedawane, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do której odnosi się cena.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.).

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej należącej do kontrolowanego przedsiębiorcy, inspektorzy reprezentujący Łódzkiego WIIH stwierdzili, że przy 7 rodzajach wyrobów kulinarnych i napojów (na 17 objętych kontrolą i wykazanych w cenniku) nie podano określenia ich ilości (gramatury lub objętości), co było niezgodne z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa m.in. w art. 4 ust. 1 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Łódzki WIIH w drodze decyzji z dnia 20 października 2023 r. nr DP.KC.24.2023, nałożył karę pieniężną w wysokości 1 000 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie kwestionowała ustaleń kontroli wskazujących na naruszenie obowiązku w zakresie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jednakże zwróciła się z prośbą o możliwość umorzenia lub znacznego zmniejszenia nałożonej na nią

kary pieniężnej. Strona wskazała przy tym na okoliczności, które jej zdaniem uzasadniają odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej, takie jak: trudna sytuacja finansowa, w jakiej znajduje się jej lokal gastronomiczny (zwiastująca widmo upadłości), w tym znaczący spadek obrotów spowodowany trudnościami w dojeździe klientów do jej punktu gastronomicznego w związku z remontem drogi krajowej oraz brak możliwości zrekompensowania tych strat. Zaznaczyła także, że od momentu kontroli dokonała wszelkich niezbędnych działań, aby dostosować swoją ofertę do obowiązujących przepisów prawa, tj. uzupełniła cennik (kartę menu) o brakujące informacje określające ilość potrawy lub wyrobu, do której odnosi się cena, a tym samym spełniła wszystkie zalecenia pokontrolne. Strona uważa, że po korekcie brakujących informacji w karcie menu, nie było potrzeby ukarania jej karą pieniężną, która w obecnej sytuacji jest dla jej firmy znaczącym obciążeniem, a nawet nie do udźwignięcia. Dodała, że nałożenie na nią kary pieniężnej może spowodować pogłębienie się jej problemów finansowych i w dłuższej perspektywie utratę miejsc pracy.

Odnosząc się do powyższych argumentów strony, należy wskazać, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w sprawie wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 1 000 zł, w związku z ustaleniami kontroli, których strona nie kwestionowała, a które w sposób jednoznaczny wskazują na niewykonanie obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 tej ustawy w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Jak stanowi art. 6 ust. 1 tej ustawy, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków określonych m.in. w art. 4 ust. 1, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego karę pieniężną określoną w tym przepisie, tj. w wysokości do 20 000 zł. Przepisy te w sposób niewymagających dodatkowych założeń i wykładni nakazują właściwemu organowi IH wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązków przewidzianych ww. przepisami, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały usunięte. Dowiedzenie zatem, że określony podmiot nie wykonał powyższych obowiązków powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną, a wskazane przepisy mają charakter obligatoryjny (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 sierpnia 2019 r. o sygn. akt VI SA/Wa 805/19).

Należy podkreślić, że odpowiedzialność określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą naruszenia prawa, w tym przypadku art. 4 ust. 1 tej ustawy w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r. o sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków, bez względu na winę (umyślną czy nieumyślną) oraz przyczyny powstania naruszenia. W świetle powyższego, bez znaczenia pozostają okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, w wyniku których doszło do naruszenia prawa, czy też działania naprawcze podjęte w trakcie kontroli i będące jej efektem, gdyż karę pieniężną wymierza się za samo naruszenie prawa.

Strona, jako profesjonalista na rynku, miała obowiązek znać i stosować się do przepisów prawa związanych z prowadzoną przez nią działalnością. Była ona obowiązana uwidocznić w cenniku ceny oferowanych potraw lub wyrobów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, poprzez podanie w cenniku, obok ceny oraz pełnej nazwy produktu, także określenia ich ilości. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie strona dla 7 rodzajów wyrobów kulinarnych i napojów (spośród 17 objętych kontrolą)

nie wykonała powyższego obowiązku, co stanowiło wystarczającą przesłankę do przypisania jej odpowiedzialności z tego tytułu i wymierzenia jej stosownej kary pieniężnej.

W niniejszej sprawie, Łódzki WIIH był uprawniony do nałożenia na stronę kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w granicach przewidzianych tymi przepisami, tj. w wysokości do 20 000 zł. Po uwzględnieniu wszystkich przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 3 tej ustawy, mających wpływ na wymiar kary, stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł, która stanowi 5% górnego wymiaru kary.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała wysokość nałożonej na nią kary pieniężnej, jako zbyt obciążającej, bądź niemożliwej do udźwignięcia, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zebranego materiału dowodowego uznał, że Łódzki WIIH wymierzając karę pieniężną prawidłowo ocenił poszczególne przesłanki, co miało wpływ na wymiar kary, tj. zastosował sankcję, która jest adekwatna do stwierdzonego naruszenia oraz wielkości kontrolowanego podmiotu.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie przyjął, że kontrolowany przedsiębiorca nie uwidaczniając w cenniku (karcie menu) aktualnej informacji określającej ilość potrawy lub wyrobu, do której odnosi się uwidoczniona cena dla 7 rodzajów wyrobów kulinarnych i napojów (zakwestionowano w tym zakresie 41% objętych kontrolą potraw lub wyrobów), naruszył przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Prezes UOKiK wskazuje, że powyższe przepisy mają na celu ochronę konsumentów przed wygórowanymi cenami ustalonymi w sposób dowolny przez przedsiębiorców prowadzących działalność usługową w zakresie gastronomii. Ustalają one reguły podstępowania administracyjnego wymuszającego na przedsiębiorcach realizację obowiązku uwidaczniania cen oferowanych potraw lub wyrobów. Z przepisów tych wynika, że dodatkowe informacje, jakie powinny być podane w cenniku obok ceny potrawy lub wyrobu, znajdującego się w ofercie lokalu gastronomicznego, to w szczególności pełna nazwa potrawy lub wyrobu, a także określenie ich ilości. Informacje te stanowią minimum, jakie należy spełnić, aby umożliwić konsumentom identyfikację ceny z towarem, w związku z czym brak tych informacji jest równoznaczny z podaniem ceny w sposób niepełny, niewłaściwy, sprzeczny z tymi przepisami. Przy ocenie, czy zostały spełnione powyższe wymagania, bierze się pod uwagę przede wszystkim to, czy konsument otrzymał jasną i rzetelną informację o cenie, umożliwiającą wybór i porównanie produktów. Ze specyfiki branży gastronomicznej wynika, że przygotowywane potrawy i napoje wydawane są na porcje, które mogą być różnej wielkości, stąd też dla takich produktów wprowadzony został wymóg podawania także określenia ich ilości. Jeżeli produkty oferowane są w różnych wielkościach, konsument powinien otrzymać jasną i zrozumiałą informację pozwalającą na rozróżnienie i określenie tych wielkości, np. w przypadku frytek, ziemniaków czy surówki powinna być podana ich gramatura, w przypadku napojów typu kawa, herbata, kompot czy piwo z sokiem powinna być podana ich objętość. Należy zatem zgodzić się ze stanowiskiem organu pierwszej instancji, że stwierdzone nieprawidłowości w sposób istotny naruszały interesy konsumentów, gdyż pozbawiały ich podstawowej informacji o tym, jakiej ilości potrawy lub wyrobu dotyczy uwidoczniona cena, a co za tym idzie prawa do odczytania informacji o cenie w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, że charakter i waga naruszenia obowiązków były poważne i z pewnością nie miały cech znikomości.

Przy ocenie powyższej przestanki, organ pierwszej instancji prawidłowo odniósł się również do skali naruszenia obowiązków, stwierdzając, iż kontrolowany przedsiębiorca dopuścił się powyższego naruszenia w odniesieniu do 7 na 17 rodzajów wyrobów kulinarnych i napojów (41% objętych kontrolą). Poza sporem pozostaje także kwestia czasu trwania naruszenia, która zgodnie z ustaleniami kontroli przypada na dzień stwierdzenia nieprawidłowości, tj. 26 lipca 2023 r., zaś kończy się w momencie ich usunięcia przez stronę, co miało miejsce tego samego dnia i miało związek z wykonaniem żądania inspektorów.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe przemawia za tym, iż organ pierwszej instancji mógł przypisać stronie wyższy niż znikomy stopień naruszenia obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach, oraz uzyskane korzyści majątkowe lub straty wynikające z naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie przyjął, że strona w okresie ostatnich 12 miesięcy po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o informowaniu o cenach. Prezes UOKiK wskazuje, że strona została zarejestrowana w Centralnej Ewidencji i Informacji Gospodarczej w 2002 r., w związku z czym winna wykazać się znajomością podstawowych przepisów związanych z jej działalnością i je respektować. Jednocześnie, z uwagi na charakter naruszenia obowiązków oraz zebrany w aktach sprawy materiał dowodowy, należy stwierdzić, że brak jest wiedzy na temat uzyskanych przez stronę korzyści majątkowych lub strat wynikających z naruszenia tych przepisów. Łódzki WIIH nie pominął przy tym faktu, że strona na żądanie inspektorów niezwłocznie uzupełniła brakujące informacje dotyczące zakwestionowanych przypadków.

Uwzględniając trzeci czynnik wpływający na wymiar kary, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę informację przekazaną przez stronę w toku prowadzonego postępowania w postaci dokumentu „Księga przychodów i rozchodów - Roczne zestawienie zapisów w roku obrachunkowym: 2022” oraz formularz oświadczenia wypełniony przez stronę w toku kontroli, na podstawie których zakwalifikował ją do grupy mikroprzedsiębiorców w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 Prawa przedsiębiorców.

Rozpatrując czwartą z przestanek wymiaru kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że przestanka ta nie miała zastosowania, gdyż przeprowadzona kontrola nie była kontrolą w sprawach transgranicznych.

Okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, dotyczące trudności finansowych, z jakimi zmagają się jej lokal gastronomiczny, w tym znaczącego spadku obrotów związanego poniekąd z remontem drogi krajowej i w konsekwencji utrudnionym dojazdem klientów do jej restauracji, a także braku możliwości zrekompensowania tych strat, w ocenie Prezesa UOKiK są prawnie bez znaczenia, gdyż nie stanowią przestanek miarkowania wymiaru kary. Należy także zwrócić uwagę, że strona nie wykazała w odwołaniu, jak okoliczności te mogą mieć związek z wypełnieniem obowiązku informowania o cenach oferowanych potraw lub wyrobów.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli

i przestanki, jakimi kierował się Łódzki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, nie dawały podstaw do obniżenia jej wysokości. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł (jako 5% górnego wymiaru kary), jest, w opinii Prezesa UOKiK, kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Takiej karze trudno przypisać walor zbyt obciążającej, bądź niemożliwej do udźwignięcia, jak podniosła strona w odwołaniu. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni jasnej i zrozumiałej informacji o cenie dla 7 z 17 rodzajów wyrobów kulinarnych i napojów (41% objętych kontrolą), poprzez brak aktualnej informacji w cenniku (karcie menu), określającej ich ilość (gramaturę lub objętość).

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, co oznacza, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (por. wyroki NSA z dnia 23 maja 2012 r. o sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r. o sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem mającym na celu niedopuszczenie do powstania tych samych lub podobnych nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie potrawy lub wyroby z właściwie sporządzonymi cennikami, jak również powinna być ona możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie spełnione, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1 000 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów.

Prezes UOKiK zwraca również uwagę, że w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona niezwłocznie wykonała żądanie inspektorów i usunęła stwierdzone nieprawidłowości, tj. uzupełniła cennik (kartę menu) o brakujące informacje o ilości potrawy lub wyrobu, do której odnosi się uwidoczniiona cena. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci, na podstawie ogólnodostępnego w miejscu sprzedaży cennika, przed złożeniem zamówienia, nie dysponowali wiedzą o ilości (gramaturze, objętości) niektórych potraw lub wyrobów (co dotyczyło 41% objętych kontrolą), do których przypisano określoną cenę i nazwę. Zostali oni zatem pozbawieni dostępu do należytej informacji, jaką niewątpliwie winni byli otrzymać, co bezsprzecznie narusza ich interesy. Tym samym, naruszenie nastąpiło i nie może ono zostać uznane za znikome, jak słusznie stwierdził organ pierwszej instancji dając temu swój wyraz w treści zaskarżonej decyzji. Przesłanka pierwsza nie została zatem spełniona.

Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, co nie miało miejsca

w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez stronę naruszenia prawa i podjęcia działań naprawczych na żądanie inspektorów, przemawia na korzyść strony i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże - wbrew przekonaniu strony - stanowi przesłanki do wyłączenia jej odpowiedzialności za niewykonanie powyższego obowiązku, ani też przesłanki do odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej z art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Pozostałe, przytoczone w odwołaniu argumenty strony, odnoszące się do trudnej sytuacji finansowej jej firmy, nie mają znaczenia w kontekście istnienia podstaw do nałożenia kary pieniężnej z tytułu stwierdzonego naruszenia, natomiast mogą mieć ewentualne znaczenie przy zastosowaniu ulg w spłacie należności, do czego organ odwoławczy odniósł się w dalszej części uzasadnienia. Na marginesie jedynie należy wskazać, że okoliczność ponoszenia przez stronę kosztów w związku z dostosowaniem swojej działalności do obowiązującego prawa, w szczególności z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, które w sposób istotny naruszały interesy konsumentów, jak i konieczność przestrzegania prawa, nie może stanowić podstawy do odstąpienia od ukarania, a do tego prowadzą wnioski strony zawarte w odwołaniu.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została ukarana w inny sposób określony w przepisach prawa. Nadto należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o informowaniu o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy IH, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Łódzkiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Łódzkiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Nie jest również możliwe zastosowanie odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 2 Kpa, który stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Zgodnie z art. 189f § 3 Kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia. Prezes UOKiK wskazuje, że w związku z faktem usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości niezwłocznie, zgodnie z żądaniem inspektorów postawionym w trakcie kontroli, organ pierwszej instancji nie musiał wzywać strony do przedstawienia dowodów potwierdzających ten fakt. Jednocześnie rodzaj naruszenia nie wiązał się z koniecznością powiadomienia o nim właściwych podmiotów. W ocenie Prezesa UOKiK, samo usunięcie naruszenia prawa nie jest wystarczające i nie pozwoli na spełnienie celów administracyjnej kary pieniężnej nakładanej na podstawie ustawy o informowaniu o cenach, która pełni nie tylko funkcję dyscyplinująco-represyjną, ale także i prewencyjną, mającą zapewnić wysoki poziom ochrony interesów konsumentów i zapobiec powstawaniu podobnych naruszeń w przyszłości. Stąd też, należy przyjąć, że zastosowanie art. 189f § 2 i 3 Kpa w omawianym przypadku byłoby bezcelowe.

Prezes UOKiK wskazuje, że w okolicznościach niniejszej sprawy wymierzenie stronie kary pieniężnej może wpłynąć na wykształcenie się przekonania wśród wszystkich uczestników obrotu gospodarczego, w tym także u strony, że każde naruszenie prawa administracyjnego spotka się z odpowiedzialnością organu IH i pociągnie za sobą negatywne konsekwencje. Może to w przyszłości zapewnić, że do naruszeń prawa nie dojdzie albo będzie ich mniej.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Wobec powyższego, wyrażoną przez stronę w odwołaniu prośbę o umorzenie lub znaczne zmniejszenie nałożonej na nią kary pieniężnej, należy uznać za niezasadną i niemożliwą do spełnienia przez organ odwoławczy, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie Łódzkiego WIIH w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Niezależnie od powyższego uwzględniając, że w odwołaniu strona zwróciła uwagę na trudną sytuację finansową, w jakiej znajduje się jej lokal gastronomiczny, w tym pogłębiające się problemy finansowe, mogące w dłuższej perspektywie doprowadzić do utraty miejsc pracy, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji finansowej czy materialnej strony może zostać wzięta pod uwagę dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacie należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Prezes UOKiK nie ma podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej czy też obniżenia jej wysokości, kierując się trudną sytuacją ekonomiczną strony, jeżeli stan faktyczny sprawy wprost uzasadnia jej nałożenie w określonym wyżej wymiarze.

W kontekście powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, do kar pieniężnych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383). W myśl art. 67a § 1 tej ustawy, organ administracji publicznej, który nałożył karę pieniężną - to jest Łódzki WIIH - na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary pieniężnej lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kary pieniężne stają się zaległością w sytuacji, gdy nie zostaną uiszczone w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów IH. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

*Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymują:

1. [xxxxxxx]
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a